

Znázornění nenázorného

Nepředmětné přechází do předmětného tím, že je uskutečňováno, tj. tím, že se mu dostává také příslušného zpředmětnění. Nepředmětné je eo ipso nenázorné. Jak lze nenázorné učinit názorným? Jistě nikoli tak, že změním jeho nenázornost, nýbrž že to nenázorné vybavíme něčím, co se aspoň zčásti může znázornit a co jakožto takto znázorněné dovede poukazovat k nenázornému. Jedním ze způsobů, jak se to už odedávna dělá, je použití symbolu. Symbolem je něco názorného, co odkazuje na něco nenázorného; tento poukaz od sebe a sebou k něčemu jinému, dalšímu a zejména důležitějšímu, ovšem nedokáže uskutečňovat symbol sám, nýbrž musí jeho význam rozpoznat a pochopit ten, kdo je se symbolem jakožto symbolem obeznámen. Pro toho, kdo s ním předem jako se symbolem (poukazujícím od sebe dál, k něčemu jinému) obeznámen není, symbol nic nesymbolizuje, nic neznamená, ale zůstává pro něho jakoby němý (a on před symbolem jak hluchý). Z toho je zřejmé, že symbol nemůže promluvit (a poukázat dál na něco jiného) k nikomu, kdo není s jeho významem předem seznámen, což znamená, kdo není předem seznámen s tím, k čemu symbol poukazuje. V tom smyslu je symbol vlastně jakási náhražka přímého vztahu k tomu, co symbolizuje (resp. má symbolizovat).

(Písek, 140914-4.)